

Souhrnná teritoriální informace:

Jamajka

Velvyslanectví České republiky ve Washingtonu 24. 5. 2022 15:14

Jamajka je zemí s parlamentní demokracií, která je členem Britského společenství národů. Hlavou země je stále britská královna Alžběta, kterou na ostrově zastupuje generální guvernér. Jeho povinnosti jsou vesměs účasti na slavnostních ceremoniích a jmenování premiéra, což je vždy předseda vítězné politické strany. Exekutivní funkci v zemi má dvoukomorový parlament. Skládá se ze Sněmovny reprezentantů a Senátu. Sněmovna reprezentantů je volená občany, v senátu je 13 členů navrhováno premiérem a zbylých 8 zástupci opozice. Volby se konají každých 5 let. Relativně velká vzdálenost Jamajky od ČR, nevelký počet obyvatel s nižší životní úrovní a téměř žádné zkušenosti českých firem v obchodu s Jamajkou jsou příčinou nízkého českého exportu do této země a celkově nízké obchodní výměny. Vnitřní trh Jamajky není pro působení českých firem příliš atraktivní a české zboží je proto na ostrově jen málo známé.

Tato souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Kingston
Počet obyvatel	2,96 mil.
Jazyk	angličtina, jamajský patois
Náboženství	protestanti (více než 2/3)
Státní zřízení	konstituční monarchie
Hlava státu	královna Alžběta II., zastoupena generálním guvernérem Patrick Allen
Hlava vlády	Andrew Michael Holness
Název měny	jamajský dolar (JMD)
Cestování	
Časový posun	-6 hod (v létě -7 hod)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Hynek Kmoníček
Ekonomický úsek	Jiří Janíček
Konzulární úsek	Ivo Svoboda
CzechTrade	
Czechinvest	
Ekonomika	
	2021
Nominální HDP (mld. USD)	30,3
Hospodářský růst (%)	4,3
Inflace (%)	5,7
Nezaměstnanost (%)	10,4

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název: Jamajka, anglicky Jamaica

Jamajka je zemí s parlamentní demokracií, která je členem Britského společenství národů. Hlavou země je stále britská královna Alžběta, kterou na ostrově zastupuje generální guvernér. Jeho povinností jsou vesměs účasti na slavnostních ceremoniích a jmenování premiéra, což je vždy předseda vítězné politické strany. Jamajka má dvoukomorový parlament: 63 členů dolní komory voleno přímo na pětileté funkční období; 21 členů horní komory - Senátu, 13 křesel jmenováno guvernérem na doporučení předsedy vlády a 8 na doporučení vůdce opozice. Poslední parlamentní volby se konaly v září 2020, kdy vítězná JLP (Jamaican Labour Party) získala 49 křesel v Parlamentu a opoziční strana PNP (People's National Party) 14 křesel.

Na Jamajce sílí hlasy, vedené bývalým premiérem Pattersonem, po odtrhnutí Jamajky od britské koruny a zřízení republiky po vzoru Barbadosu. Premiér Andrew Holness zatím tyto snahy označuje za „prázdný symbolismus“, nicméně Parlament se touto záležitostí již zabývá. Přechod z monarchie na republiku podporuje podle průzkumů 59 % obyv. Jamajská opozice je velmi slabá a zatížená vnitřními rozpory, kdy na denním pořádku dochází k pokusům o odvolání členů vlády, kteří jsou poté přesunuti na jiné vládní portfolio.

Složení vlády

- 1 Generální guvernér - Patrick Allen
- 1 Předseda vlády, ministr obrany a ministr pro hospodářský růst a tvorbu pracovních míst - Andrew Michael Holness
- 1 Ministryně zahraničních věcí a zahraničního obchodu - Kamina Johnson Smith
- 1 Ministryně vědy, energetiky a technologií – Daryl Vaz
- 1 Ministr dopravy a hornictví – Audley Shaw
- 1 Ministr průmyslu, investic a obchodu – Norman Dunn
- 1 Ministr turistiky – Edmund Bartlett
- 1 Ministr spravedlnosti - Delroy Chuck
- 1 Ministr národní bezpečnosti - Horace Chang
- 1 Ministr vzdělávání, mládeže a informací – Fayval Williams
- 1 Ministr zdravotnictví - Christopher Tufton
- 1 Ministryně práce a sociálních věcí - Karl Samuda
- 1 Ministryně kultury, genderových záležitostí, zábavy a sportu - Olivia Grange
- 1 Ministr financí a veřejné služby – Nigel Clarke
- 1 Ministr místní vlády a rozvoje venkova - Desmond McKenzie
- 1 Ministr zemědělství a rybolovu - Pearnel Charles Jr.
- 1 Attorney General - Marlene Malahoo Forte
- 1 Guvernér centrální banky - Richard Byles

1.2 Zahraniční politika země

Jamajka se snaží mít dobré vztahy se všemi a brání se postavit se jednoznačně na stranu některé z velmocí. Zahraničně-politické vztahy se kvůli pandemii nijak zvlášť nerozvíjely.

Politická stabilita a přírodní bohatství Jamajky zajišťuje úzké obchodní vazby se Spojenými státy, Kanadou a zeměmi Karibského společenství (CARICOM). Významné jsou pro Jamajku také vztahy skrze Organization of American States (OAS) a Caribbean Basin Security Initiative (CBSI). Jamajka se pokouší urychlit regionální integraci v rámci jednotného trhu s Karibským společenstvím (CARICOM) a zároveň usiluje se stát karibským logistickým centrem zaměřeným na výrobu a outsourcing obchodních procesů. Pro zahraniční politiku Jamajky i nadále zůstává klíčová regionální spolupráce v boji proti obchodu s drogami a udržování silných vazeb s USA, které jsou hlavním obchodním partnerem země. Po zvolení prezidenta Joe Bidena došlo k částečnému zlepšení vztahů mezi Jamajkou a USA. Na základě bilaterální dohody požívá 80 % jamajského vývozu do USA bezcelního přístupu. USA poskytují Jamajce významnou rozvojovou pomoc, zaměřenou na zvyšování odolnosti vůči přírodním katastrofám, snižování kriminality a rozvoj čisté energetiky. Své hospodářské a diplomatické působení na Jamajce v posledních letech intenzivně prohlubuje Čína realizací významných infrastrukturních a průmyslových projektů financovaných čínskými investory (např. dálnice napříč ostrovem). Jamajská vláda přistupuje k čínským investicím velmi vstřícně, přičemž protiváha investic z ostatních zemí (s výjimkou Španělska v oblasti cestovního ruchu) prozatím chybí. Kritika příklonu k Číně je spíše ojedinelá.

Vztahy s ostatními zeměmi jsou obecně na dobré úrovni. Výjimkou jsou vztahy s Venezuelou, které jsou narušeny od roku 2019, kdy došlo k zabavení 49 % podílu v rafinérii Petrojam (ve vlastnictví společnosti PDV Caribe, dceřině společnosti PDVSA, venezuelské státní ropné společnosti) jamajskou vládou.

Zahraničně-politické vztahy se v průběhu epidemie covid příliš nerozvíjely.

1.3 Obyvatelstvo

Podle současného odhadu z r. 2022 žije na ostrově 2,818 mil. obyvatel. Hustota zalidnění je 270 obyvatel na km². Jamajka je ostrov mladých - 25 % obyvatel je mladší 15 let, největší demografickou kohortou je věková kategorie 25-54 let přes 38 % lidí. Černoši tvoří s 92 % největší skupinu obyvatel. Následují míšenci (6 %), Asiaté (0,8 %), jiné rasy (0,4 %) a nespécifikované národnosti (0,7 %). Velká část Asiátů jsou potomky přivezených dělníků, které z Asie přivezla britská koloniální vláda, které se po zrušení otroctví v roce 1838 nedostávalo pracovní síly. Nejvíce, kolem dvou třetin, je na Jamajce protestantů, především Adventistů sedmého dne. Zvláštností jsou rastafariáni, kteří se na Jamajce rozrostli v 30. letech 20. století, a kterých na ostrově podle odhadů žije 1,1 %.

Zdroj CIA World Factbook

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Podle Standard and Poor se v r. 2022 se očekává růst HDP ve výši 5,5 %. Inflace za rok 2021 dosáhla 5,6 %. Nezaměstnanost se v r. 2021 držela kolem 10 %, na konci roku poklesla na 8,5 %. Ekonomické dopady Covid-19 nebyly tak drastické, jak se předpokládalo díky stavebnímu boomu (11 % nárůst) a snížení daní, ačkoliv veřejný dluh roste. Opatření omezující šíření koronaviru se podepsala především na výpadku příjmů z cestovního ruchu. Co se platební bilance týče, za posledních pět let se situace pro Jamajku významně zlepšuje díky vyšším cenám ropy, které přispívají k vyššímu dovoznímu účtu.

Hlavním vývozním artiklem Jamajky jsou anorganické chemikálie, sloučeniny drahých kovů a izotopy. Jamajka je 5. největším vývozcem bauxitu na světě. Dále Jamajka exportuje minerální paliva, oleje, destilační produkty, nápoje, paliva. Na ostrov se nejvíce dovážejí potraviny, spotřební a průmyslové zboží, paliva, stroje, dopravní zařízení a stavební materiály.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	1	-10,3	4,3	3,1	2,1
HDP/obyv. (USD/PPP)	10 550,00	10 200,00	11 010,00	11 680,00	12 260,0
Inflace (%)	3,9	5,6	5,7	7,1	4,6
Nezaměstnanost (%)	7,2	10,8	10,4	9,9	9,3
Export zboží (mld. USD)	2	1,8	1,7	1,8	1,9
Import zboží (mld. USD)	6,1	4,8	5,9	7,2	8
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-3,5	-2,9	-3,5	-4,6	-5,2
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	06.VII	06.VII	06.VII	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Programy Mezinárodního měnového fondu z let 2013-19 umožnily zemi zlepšit fiskální situaci. Vláda usiluje o konzervativní fiskální přístup, směřující ke snížení podílu dluhu na HDP a zároveň k podpoře příjmu obyvatel (v březnu bylo oznámeno zvýšení minimální mzdy o 28,5%). V roce 2020 nicméně země musela obdržet mimořádnou pomoc od MMF, podobně jako řada dalších zemí v regionu.

Podíl veřejného dluhu na HDP se pohybuje těsně pod 100%. V letech 2013-2019 byl přebytek rozpočtu až 6%. Tak vysoký přebytek je v covidových a post-covidových letech nereálný, ale zemi se zřejmě daří držet rovnováhu mezi důrazem na ekonomické zotavení a fiskální rovnováhu.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-1
Veřejný dluh (% HDP)	91
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,5
Daně	2022
PO	33,3 %
FO	25 %
DPH	15 %

2.3 Bankovní systém

Za monetární politiku a stabilitu bankovního systému zodpovídá Bank of Jamaica (BoJ), www.boj.org.jm. Vydává licence bankovním institucím a kontroluje jejich hospodaření. Očekává se, že Bank of Jamaica (BoJ) bude pokračovat ve zvyšování sazeb ze současných 4 % na vrchol 7 % ve druhé polovině roku, aby snížila inflaci na minimum. Cílové rozmezí je 4–6 %. V reálném vyjádření však sazby zůstanou záporné (meziroční inflace v únoru přesáhla 10 %). BoJ bude také udržovat likvidní podporu finančního systému, protože pomalé zotavování z pandemie nadále představuje problémy pro finanční stabilitu. Sazby zůstanou ve střednědobém horizontu v reálných hodnotách relativně akomodativní, za předpokladu, že se současný prudký nárůst inflace zmírní.

Top banky:

National Commercial Bank Jamaica Limited, www.jncb.com

The bank of Nova Scotia Limited, www.scotiabank.com.jm

Sagicor Bank Jamaica Limited, www.sagicorbankja.com

First Carribean International Bank (Jamaica) Limited, www.cibfcib.com

First Global Bank Limited, www.firstglobal-bank.com

2.4 Daňový systém

Daň z příjmu fyzických osob je ve výši 25% ze zdanitelného příjmu (nepřesahujícího 6 milionů jamajských dolarů [JMD] ročně). Zdanitelný příjem odvozený nad 6 milionů JMD ročně podléhá dani z příjmu ve výši 30%. Tzv. regulované firmy (ty, které reguluje přímo Bank of Jamaica nebo MF Jamajky) platí sazbu 33,33 %. Jamajka uplatňuje systém podobný DPH, který označuje jako GCT, General Consumption Tax. Tato daň je s platností od 1.4. 2020 snížena na 15 % a vztahuje se na všechny výrobní i obchodní transakce (nevztahuje se na telefonní služby, na které platí daň ve výši 25 % a na turistické služby, na které platí 10 %). Roční hranice pro registraci GCT je v současné době 10 milionů JMD.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Hlavními vývozními artikly EU na Jamajku jsou stroje a dopravní zařízení, potraviny, průmyslové výrobky a chemikálie. Jamajka do EU vyváží primárně surové materiály, potraviny a živá zvířata a průmyslové a dopravní zařízení.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	340,6	398,5	338,2	314,5	322,6
Import do EU (mil. EUR)	174,4	227,1	262,1	122,4	152,9
Saldo s EU (mil. EUR)	-166,2	-171,4	-76,1	-192,1	-169,7

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Komentář k číslům v tabulce, důvody kladného či záporného salda, porovnání s EU a čím jsou rozdíly dané.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	0	0	0	0	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	0	0	0	0	N/A

Zdroj: ČSÚ

Aktivní bilanci má ČR např. ve vývozu skla a skleněných výrobků (plus necelých 8 milionů Kč) či železných výrobků, pasivní v dovozu nápojů a tekutin (minus necelých 19 milionů Kč).

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Komentář k číslům v tabulce, důvody kladného či záporného salda, porovnání s EU a čím jsou rozdíly dané.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	818,5	1 198,8	1 066,9	721,7	1 147,9
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	4 528,7	4 980,0	5 180,8	3 883,1	4 853,6
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-3 710,1	-3 781,2	-4 113,9	-3 161,5	-3 705,7

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Silící stabilita jamajské ekonomiky vytváří v zemi volné finanční prostředky, které budou k dispozici pro nákup zboží a chybějícího vybavení. Důležitou oblastí je např. zdravotnictví, kde se potřeba zlepšení zdravotní péče projevuje naléhavěji než v jiných oblastech. Jedná se tedy o možnou příležitost pro české firmy a jejich zdravotnické vybavení. Další příležitostí pro české firmy je také oblast služeb, energetiky (obzvláště s důrazem na obnovitelné zdroje), letecká doprava, oblast informačních technologií, stavebnictví či logistika. Uplatnění by zde mohly najít také minipivovary pro restaurace a turistické komplexy či dodávky zařízení pro úpravu pitné vody a pro čištění odpadních vod.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Jamajka je členem dohody o hospodářském partnerství mezi EU a Karibikem.

EU v říjnu 2008 podepsala tzv. CARIFORUM - EU Economic Partnership Agreement, Jamajka je jedním ze signatářů dohody. Smlouva zjednodušuje obchodní a investiční vztahy, má také výraznou složku v podobě Aid for Trade. EU se zemím Karibiku vě. Jamajky otevřela podle principu duty-free-quota-free pro všechny produkty.

Smlouvy s ČR

ČR má s Jamajkou od roku 2014 platnou dohodu o letecké dopravě.

V r. 2021 se připravovala cesta náměstka MZV s podnikatelskou delegací, která musela být odložena z důvodu přetrvávající pandemie. V květnu 2022 se uskutečnila návštěva náměstka MZV. Kromě politických konzultací byla hlavním cílem jeho služební cesty podpora zájmů českých firem v sektoru výroby a distribuce zdravotních prostředků.

3.4 Rozvojová spolupráce

Na Jamajce byly realizovány dva malé lokální projekty, a to v roce 2013 a 2015.

- MLP 2013 – „Learning Net-Works Learning Business Center“, The Violence Prevention Alliance V roce 2013 ve spolupráci s místní neziskovou organizací The Violence Prevention Alliance, SM New York implementovala malý lokální projekt ve výši 407 506,- Kč zaměřený na vybavení a školení personálu další pobočky VPA specializující se na doškolování sociálně slabé mládeže a výuce podnikatelské činnosti. VPA působí po celé Jamajce a za svůj model získala i několik zmínek v rámci rozvojové práce OSN. VPA vytváří síť doškolovacích center pro mladé lidi ze sociálně slabých rodin a poskytuje jim podmínky pro samostatný vstup do života. Příprava na dokončení vzdělání je unikátně spojena s chovem akvarijních ryb, které jsou následně studenty nabízeny k prodeji a zpětně tak financují chod jednotlivých poboček. V rámci projektu ČR přispěla na nákup 8 stolních počítačů s učebním softwarem a dalšího audiovizuálního vybavení. Z příspěvku byl dále vyškolen personál nového centra společně s 8 mladými studenty, kteří se podílí na chovu akvarijních ryb za účelem dlouhodobé udržitelnosti projektu. Nová pobočka byla zřízena ve městě Spanish Town v oblasti St. Catherine vzdáleném cca 10 km od Kingstonu.

- MLP 2015 – „The Pringle Home Recreational Park“, YB Afraid Foundation V návaznosti na úspěšnou spolupráci v roce 2013, byl v roce 2015 realizován MLP ve výši 486 620,- Kč v součinnosti s neziskovou organizací známého atleta Yohana Blakea, YB Afraid Foundation. Nadace se zabývá provozem dětských domovů pro chlapce a příspěvek ČR posloužil k financování části výstavby sportoviště a volnočasového zařízení v dětském domově ve městě Highgate v oblasti St. Mary. Příspěvek ČR financuje především úpravu povrchu sportoviště, jehož celková výstavba má rozpočet 1 282 184,- Kč. Město Highgate je od hlavního města vzdáleno zhruba 60 km.

ČR neposkytuje Jamajce humanitární pomoc.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Velká vzdálenost od ČR, nevelký počet obyvatel s nižší-střední životní úrovní a téměř žádné zkušenosti českých firem s Jamajkou vedou jen k minimální obchodně-ekonomické výměně. České zboží je na ostrově téměř neznámé. Vnitřní trh Jamajky není příliš atraktivní pro působení českých firem pouze na jamajském trhu. České firmy by se proto měly orientovat na sektory, v nichž je Jamajka zapojena do mezinárodního obchodu.

Sem patří:

- 1 Reality, hotelový průmysl
- 1 Zpracování potravin na export
- 1 Nerostné suroviny, stroje a zařízení pro těžbu surovin
- 1 BPO, Business Process Outsourcing, hlavně pro nedaleký americký trh.

Velkou příležitostí pro české firmy je oblast zdravotnictví, která se projevuje chybějícím vybavením.

Další příležitostí je také oblast služeb, energetiky (obzvláště s důrazem na obnovitelné zdroje), letecká doprava, oblast informačních technologií, stavebnictví či logistika. Uplatnění by zde mohly najít také minipivovary pro restaurace a turistické komplexy či dodávky zařízení pro úpravu pitné vody a pro čištění odpadních vod.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Jamajčané mají pověst nekonfrontačně zaměřených lidí, kteří se vyjadřují přímo a nezajímají se o přílišné detaily. Většinou se nebojí přijímat nové věci a novinky. Nemají rádi tlak na uzavření dohody. Raději uzavírají dohody pomaleji a nenuceně.

4.2 Oslovení

Na rozdíl od jiných anglicky hovořících zemí není běžné partnery hned oslovovat křestním jménem, raději z počátku používejte "Mr. XY" nebo "Ms. XY". Statut je pro obyvatele ostrova velice důležitý, často se vedoucí pracovníci v hovoru jiných označují jako "bossman" nebo "bosswoman".

4.3 Obchodní schůzka

Rozvětvené rodiny mají u Jamajčanů přednost před obchodními partnery, cizinec musí vždy počítat s preferencí rodinných nebo náboženských událostí před obchody (Jamajka má největší počet kostelů na 1000 obyvatel na světě). Jamajčané nemají rádi tlak na uzavření dohody, uzavírají je pomaleji a nenuceně. Smlouvaní je běžné. Na první jednání by se měl Evropan obléct formálně, mít na sobě vhodný oblek nebo kostým, při dalších jednáních je možné formálnost potlačit, vždy ale s ohledem na oděv partnera. Přesnost je u Jamajčanů důležitá, avšak není neobvyklé, že i oni chodí pozdě. Plánovanou schůzku je třeba pár dní před uskutečněním ověřit. Je důležité být profesionální a taktní. S postupem času a s rostoucí vzájemnou důvěrou se zvyšuje počet drobných fyzických kontaktů mezi obchodními partnery.

4.4 Komunikace

Oficiálním jazykem je angličtina, je však možné se setkat i s anglickým nářečím Patois.

4.5 Doporučení

České firmy by měly zdůrazňovat svoji serióznost a dlouhou dobu fungování, aby se místní zástupce při začátku podnikání cítil komfortně a bezpečně.

4.6 Státní svátky

Seznam státních svátků v roce 2022

- 1 Nový rok 1.1.
- 1 Popeleční středa 2.3.
- 1 Velký pátek 15.4.
- 1 Velikonoční pondělí 18.4.
- 1 Den práce 23.5.
- 1 Den emancipace 1.8.
- 1 Den nezávislosti 6.8.
- 1 Den národních hrdinů 17.10. (třetí pondělí v říjnu)
- 1 Vánoce 25.12.
- 1 Boží hod 26.12.
- 1 Boxing Day 27.12.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Na jamajském trhu, který je co do velikosti značně omezený, se pohybují především agenti a distributoři, kteří dodávají přímo do jednotlivých obchodů a prodejen. Obchodní řetězec je tedy krátký, většinou jen s jedním zprostředkovatelem mezi zahraničním dodavatelem a finálním prodejcem. Při jednání s potenciálními obchodními partnery je proto potřeba se ujistit, že s nimi mají vybudované a funkční vztahy. Na Jamajce je vyšší zločinnost než třeba u nás, a to se promítá i do obchodních vztahů. České společnosti by měly zdůrazňovat svoji serióznost a dlouhou dobu fungování, aby se místní zástupce při začátku podnikání cítil komfortně a bezpečně. Je časté, že chce Jamajčan dodavatele navštívit u něj doma, aby se osobně přesvědčil o fungování firmy a její poctivosti. Nejlepší reputaci na trhu mají americké produkty a zboží. To je dáno především kulturními aspiracemi mnoha Jamajčanů, kteří Spojené státy obdivují, a také početnou jamajskou komunitou, která zásobuje svoje příbuzné a blízké americkými výrobky. Zároveň je to také dáno geografickou blízkostí obou trhů. Evropské a hlavně japonské zboží se občas bere jako levnější alternativa k dovozům z USA. Při vyjednávání o ceně je vhodné vzít jako referenční bod cenu stejného amerického zboží a při argumentaci o ceně srovnat svoje zboží s tímto produktem (stejná kvalita za nižší cenu, vyšší cena za vyšší kvalitu apod.).

Podle různých mezinárodních srovnání je celní zatížení dovozů na Jamajce mezi těmi vyššími, při srovnání s jinými zeměmi světa (podobně jako třeba Nigérie nebo Indie). O dovoz zboží se stará Jamaica Customs Agency: <http://www.jacustoms.gov.jm/>. Informace o dováženém zboží se deklaruje na formuláři C 86 - <http://bit.ly/2nqrWNg>. Pověření k zastupování jinou právnickou osobou se potvrzuje na formuláři C 73: <http://bit.ly/2nW5JKH>. Protože se Jamajka prezentuje jako země vhodná pro operace, spojené s dočasným dovozem do zóny volného obchodu, zhodnocením v zóně a následným vývozem, je dobré znát informace o formalitách s tímto spojených. Hodnota dočasného dovozu a hodnoty přidané na Jamajce se předkládá na formuláři C84 nebo C 85 (podle zvolené metody výpočtu těchto hodnot): <http://bit.ly/2nW5JKH> a <http://bit.ly/2olNAa8>.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Podnikatel se musí rozhodnout, jestli si založí "business" nebo "company". První forma se nejčastěji volí při samostatném podnikání jednotlivce nebo skupiny jednotlivců, ta druhá se nejvíce podobá českému s.r.o. nebo a.s. s neveřejně obchodovanými akciemi. Business se zřizuje podle Business Names Act, company se zakládá podle Companies Act.

Firmy zakládající podnikání na Jamajce se musí registrovat na Office of Companies Registrar, která potom poskytne všechny oficiální dokumenty, jako např. Potvrzení o zapsání do rejstříku. Při zakládání "Company" se vyplňuje formulář BRF1 "Super form", který pro nové přihlášky nahrazuje BN1 a BN2. Je nutné doložit potvrzení o místu bydliště (na Jamajce), třeba potvrzením o vlastnictví domu nebo předložením nájemní smlouvy.

Založení "Business" trvá déle a je potřeba učinit více kroků. Vyplňuje se formulář 1A nebo 1B, posledním slovem v názvu firmy musí být 'Ltd.' (limited, zhruba odpovídající našemu s.r.o.). Adresa firmy musí být na Jamajce. Formulář 1A je potřeba nechat potvrdit na Stamp Duty and Transfer Tax Department. Tento požadavek již už není povinný, vzhledem k tomu že tato služba je nyní poskytována Companies Office of Jamaica. Při splnění těchto podmínek je vydán do 4 pracovních dnů Certificate of Incorporation, který je potvrzením o legálním statutu firmy. Celá procedura stojí cca 24 tis. JMD v legálních poplatcích, při využití právníka se náklady samozřejmě zvyšují.

K podnikání na Jamajce je potřeba získat několik čísel, které firmu identifikují v obchodním a úředním styku: TRN, Taxpayer Registration Number (vydává Collector of Taxes), NIS, National Insurance Scheme a GCT, General Consumption Tax. U některých firem může být vyžadován TCC, Tax Compliance Certificate jako důkaz, že všechny platby probíhají v pořádku. Podle různých srovnání patří Jamajka mezi země, kde je založení firmy relativně jednoduché a rychlé. Jednotlivé, výše uvedené, kroky se většinou vyřizují v řádu několika dní. Vláda Jamajky také podporuje činnost Jamaica Business Development Corporation, www.jbdc.net, která se nabízí, že začínajícím podnikatelům pomůže v začátcích jejich podnikání na ostrově.

5.3 Marketing a komunikace

Malá velikost vnitřního trhu a nepříliš velká kupní síla obyvatel dělají z Jamajky nepříliš zajímavý trh pro vytváření vlastní originální reklamy, např. pro TV kanály. Ty navíc často operují na hranici legálnosti, a proto nenabízejí příliš atraktivní podmínky pro velké zahraniční zadavatele reklamy. Velká část zahraničních firem proto na Jamajce využívá TV reklamy pro jiné trhy, např. pro USA nebo jiné země Karibiku.

S ohledem na výše uvedené nejsou ceny za reklamu a propagaci na Jamajce příliš vysoké. Místní reklamní agentury se většinou omezují na tiskoviny a billboardy. Využití direct marketingu se však dostává do popředí, a to především direct mailing and telephone marketing. Network marketing byl v poslední době taktéž úspěšný. Sociální sítě začínají být populární. Jamajčané nejčastěji navštěvují zahraniční veletrhy a výstavy, protože na nich mohou navštívit i firmy, které ještě na ostrově nejsou a porovnat jejich zboží s tím co se jim nabízí.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Jamajka je členem Světové organizace duševního vlastnictví, měla by se tedy řídit všemi dohodami a usneseními, na kterých se shodli a podepsali je členové WIPO. Ve zprávě Special 301 z dubna 2020 byla Jamajka vyňata ze seznamu Watch List (země, které mají dlouhodobé potíže a kde autority nedostatečně bojují s porušováním autorských práv). K tomuto významnému úspěchu vedlo předložení zákona o patentech a vzorech, který předložil ministr průmyslu, obchodu, zemědělství a rybářství Hon Audley Shaw a který v lednu 2020 vedl k přijetí zákona o patentech a vzorech, který měl nahradit zastaralý režim patentů a průmyslových vzorů v zemi. Nový zákon byl připraven ve snaze modernizovat jamajský režim patentů a průmyslových vzorů a implementovat jeho mezinárodní závazky.

S USA má Jamajka podepsanou dohodu o vynucování práv duševního vlastnictví.

Na Jamajce funguje vládní agentura Jamaica Intellectual Property Office (www.jipo.gov.jm). Ta slouží podnikatelům jako místo pro registraci a ochranu jejich práv.

5.5 Trh veřejných zakázek

Jamajka v roce 2015 schválila nový Public Procurement Act, který měl nahradit National Contracts Commission novou Public Procurement Commission s rozšířenými pravomocemi. Stále není jisté, jestli se nový zákon dočkal nějaké praktické realizace, webové informace ministerstva financí, které za něj zodpovídá, nedávají jasnou informaci. U většiny tendrových řízení musí zájemce o předložení nabídky předložit platný Tax Compliance Certificate.

Vyhlášené tendry se publikují na webové stránce: www.procurement.gov.jm

Protože je Jamajka malá země, účastní se většiny veřejných tendrů stejné stavební, IT a jiné domácí firmy. Pro zahraničního dodavatele je velice obtížné vyhrát tendr bez místního zavedeného a známého zástupce, který pro nakupující organizaci představuje záruku kvality a dodání zboží a služeb v očekávané kvalitě.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Jamajský právní systém je založen na systému přejatém z Velké Británie a je tedy právem zvykovým. Čtyřúrovňový soudní systém má jako nejvyšší autoritu Odvolací soud (Court of Appeal). Nejvyšší soud (Supreme Court) projednává také obchodní případy, drobnější kauzy s menší finanční hodnotou se projednávají u místních soudů, zvaných Resident Magistrate Court. Případy velké hodnoty nebo určitého významného dopadu na fungování země se mohou dostat až k Soudní komisi Soukromé rady Spojeného království (Judicial Committee of the Privy Council). Investiční případy se mohou projednávat u CCJ, Carribean Court of Justice, který je místem pro tyto případy, pocházejících ze zemí dohody CARICOM CCJ sídlí v Trinidadu a Tobagu.

V urovnání sporů včetně těch obchodních se od roku 1994 angažuje DRF, Dispute Resolution Foundation. Jde o soukromou organizaci, která se prostřednictvím mediace snaží zlepšit vymahatelnost a rychlost projednávání sporů. Nabízí služby i v oblasti arbitráže. Ač jsou jamajské soudy obecně považovány za spravedlivé, bývají někdy pomalé, velké obchodní případy se mohou projednávat i déle než deset let. Za těchto podmínek může být dohoda na arbitrážním řešení případných sporů vhodným způsobem, který stojí za to zakomponovat do obchodní nebo investiční smlouvy mezi českými a jamajskými partnery. Jamajku má státní exportní pojišťovna EGAP v souladu s Konsenzem OECD umístěnou ve skupině 6, tedy považuje zemi za pojistitelnou, nicméně stále velmi rizikovou (stejně jako třeba Guyanu).

Zločinnost a korupce jsou největšími riziky místního trhu, s nimiž se musejí zahraniční firmy a investoři vypořádat.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Informace pro služební cesty – víza, jak je získat a kolik stojí, cestovní pas (jak dlouhou platnost musí mít), maximální délka pobytu, zda se na kratší vzdálenosti pohybovat pěšky/MHD/vozidlem, podmínky pro pronájem vozidla a sjednání pojištění, informace k MHD, vhodné hotely, hotovost/platební karta/místní karta, dostupnost pitné vody a její kvalita, kriminalita a kde se případně nepohybovat, na co si dát pozor, spojení mezi letištěm/nádražím a ZÚ/centrem města.

Ke vstupu do země je požadováno předložení pasu s nejméně 6-ti měsíční platností. Doplnkově mohou imigrační orgány kontrolovat zajištění prostředků k pobytu (hotovost, platební karty, turistický poukaz atd.). Více informací na www.pica.gov.jm. Jamajská vláda udělila neomezenou výjimku z vízové povinnosti pro občany ČR při cestách kratších než 30 dní. Výjimka se vztahuje na cesty za účelem kulturní výměny, turistiky nebo obchodní činnosti. O jiné než turistické vízum lze požádat na následujícím zastupitelském úřadě:

The Embassy of Jamaica - Berlin Schmargendorfer Strasse 32, 12159 Berlin, Germany tel.: 0049-30-859 9450, e-mail: info@jamaican-embassy-berlin.de, info@jamador.de, www.jamaican-embassy-berlin.de

Jamajka má jednu z největších měr kriminality na světě, každý návštěvník by měl tedy přistupovat k cestování a pohybu s mírou opatrnosti. V turistických rezortech je bezpečně, při pohybu po městě se doporučuje nenosit viditelné cenné předměty, vyhýbat se cestování v přeplněných autobusech veřejné dopravy. Nedoporučují se večerní procházky po pláži. Cizinci by se měli mít na pozoru před pouličními prodejci marihuany a jiných látek, kteří jsou při odmítnutí koupě někdy agresivní. Ženy by se neměly pohybovat samostatně, případy napadení nebo znásilnění nejsou výjimečné. Mezi oblasti, kam se nedoporučuje chodit, jsou v Kingstonu: Cassava Piece, Tivoli Gardens, Trench Town, Arnett Gardens a Mountain View, v Montego Bay: Norwood, Clavers Street, Hart Street, Rose Heights, Canterbury and Flankers, dále Negril a Ocho Rios. Při demonstracích se na cestách objevují zátarasy, někdy i na přístupové trase na mezinárodní letiště Norman Manley. Letoviskům obvykle toto nebezpečí nehrozí. Doporučuje se opatrnost po setmění a vyhýbat se problematickým čtvrtím. V zemi je poměrně snadný přístup k tzv. měkkým drogám. Na druhou stranu existuje přísný postih trestného činu pašování drog (dlouhé tresty odnětí svobody, vysoké pokuty). Při odjezdu je třeba počítat s pečlivou protidrogovou kontrolou.

Na Jamajce se jezdí vlevo. Mezinárodní řidičský průkaz je platný, pokud je současně předložen pas a platné vízum. Řidiči jsou povinni používat bezpečnostní pásy a řidiči motocyklů přilby. Zákazníci, kteří využívají taxislužbu by si měli především všimnout červeno-bílé SPZ s nápisem "PP", který identifikuje licencované služby.

Další informace lze získat na webových stránkách: www.jamaicatransport.com/jjis.gov.jm

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Jak získat pracovní povolení a kdo ho zajišťuje, platy, minimální mzda (pokud je), sociální a zdravotní péče a její poskytování.

Každý cizinec, který chce pracovat na Jamajce, musí být držitelem platného víza. Ještě před vstupem do země by měl obdržet pracovní povolení (work permit), které vydává jamajské Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dohled nad dodržováním pracovních předpisů ze strany cizinců má PICA, Passport, Immigration and Citizenship Agency. Cizinci by měli mít pracovní povolení neustále u sebe a na vyzvání je předložit policii nebo jiným orgánům, které o jeho předložení požádají. Pokud cizinec povolení u sebe nemá, měl by se do tří dnů dostavit na úřad, který od něj povolení vyžadoval, a předložit platné povolení.

Zdravotní systém na Jamajce poskytuje o hodně nižší standard než evropské zdravotnictví. I když v každé části ostrova je nějaká nemocnice, plnou šíři zdravotní péče dokáží poskytnout jen nemocnice Bustamante Hospital for Children a University Hospital West Indies, obě v Kingstonu. Důrazně se doporučuje mít uzavřené mezinárodní cestovní pojištění. I v tom případě ale soukromé kliniky, které bývají lépe dostupné a vybavené než státní zařízení, často vyžadují platbu v hotovosti předem.

5.9 Veletrhy a akce

12.-13. května 2022 proběhla v Kingston výstava a konference Caribbean Medical Devices Exhibition která je koncipována jako spojení zdravotní péče v Karibiku. Tato akce potvrdila význam Jamajky jako centra dodávek zdravotních prostředků z celého světa do této oblasti. Vystavovány na ní byly rovněž výrobky českých výrobců a dodavatelů zdravotnických prostředků sdružených v rámci AVDZP.

Na Jamajce prakticky neprobíhají žádné pravidelné výstavní akce nebo veletrhy. Jedinou akcí trochu většího významu je stavební veletrh v Montego Bay. Místní obchodníci spíše vyhledávají veletrhy mimo ostrov, velice často akce na území Spojených států, kde mohou těžit i z přítomné jamajské komunity v USA.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v USA

Embassy of the Czech Republic

3900 Spring of Freedom, NW

Tel.: +1 202 274 9100 Fax: +1 202 966 8540

www.mzv.cz/washington

E-mail: eco_washington@embassy.mzv.cz, washington@embassy.mzv.cz

Honorární konzulát – Kingston

Vedoucí úřadu: James Mark JOSEPH

King Street 93, Kingston

Tel: +01 876 922 6192, +01 876 922 4903 Fax: +1 876 948 84 76

E-mail: kingston@honorary.mzv.cz, jm@josephsja.com

Provozní hodiny úřadu: pondělí, úterý, čtvrtek a pátek 10:00 - 15:00

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 Policie 119
- 1 Záchraná služba a hasiči - 110
- 1 Informace o počasí, nebezpečí hurikánů - 116
- 1 Ohlášení zločinu - 311

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 | Předseda vlády <http://opm.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo zahraničních věcí a zahraničního obchodu <http://mfaft.gov.jm/wp/>
- 1 | Ministerstvo financí a veřejné správy <http://www.mof.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo průmyslu, obchodu, zemědělství a rybolovu <http://www.miic.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo národní bezpečnosti <http://www.mns.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo spravedlnosti <http://moj.gov.jm/laws>
- 1 | Ministerstvo školství, mládeže a informací <http://www.moe.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo vědy, energetiky a technologií <http://www.mstem.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo místní správy a rozvoje komunit <http://www.localgovjamaica.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo dopravy a hornictví <http://www.mtw.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo kultury, genderových záležitostí, zábavy a sportu <http://mcges.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo turistiky <http://www.mot.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo zdravotnictví <http://moh.gov.jm>
- 1 | Ministerstvo práce a sociálních věcí <http://www.mlss.gov.jm>
- 1 | The Jamaica Chamber of Commerce <http://jamaicachamber.org.jm/>

Hlavní online média:

- 1 | Jamaica Observer <http://www.jamaicaobserver.com>
  - 1 | The Gleaner <http://jamaica-gleaner.com>
  - 1 | The Star <http://jamaica-star.com>
-
- 1 | Bank of Jamaica <http://www.boj.org.jm>